

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltningen
Avdelning/Enhet
Avdelningen samhällsplanering och ledning
Handläggare
Robert Örtegren, trafikstrateg

Remiss: Inbjudan till samråd, Elväg, Väg 73 Nynäshamn-Västerhaninge TRV 2020/39643

Sammanfattning

Trafikverket har tagit fram en vägplan ombyggnad till elväg på väg 73 mellan trafikplats Älgviken och Fors. Detta görs genom att tillföra befintlig väganläggning en ny funktion. Bakgrunden är att elvägar har potential att medverka i omställningen av transportsystemet till fossiloberoende energikällor. Kort beskrivet innebär en elväg att fordon, primärt lastbilar, kan laddas med elektrisk energi dynamiskt under färd.

Trafikverket kommer att genomföra en elvägpilot men utreder två sträckor i varsin vägplan. Den andra är E20 utanför Hallsberg i Örebro län. Det är oklart vilket det slutliga valet blir.

Trafikverket skickar nu ut vägplanen för elväg på väg 73 på samråd och önskar svar senast 16 april 2021.

Kommunstyrelseförvaltningen anser att väg 73 är synnerligen lämpad för ombyggnad till elväg.

Elvägens betydelse

Stockholms län utgör 2 procent av landets yta, men 23 procent av landets befolkning. De 2,4 miljoner invånarna har de senaste 15 åren ökat med 500 000 personer. År 2040

väntas länets befolkning överstiga 3 miljoner människor. Länet har alltså en hög koncentration av en stor befolkning och utgör Sveriges största konsumtionsmarknad. Majoriteten av de nödvändiga varutransporterna kommer att gå via nyöppnade Norviks hamn i Nynäshamn. Hamnen klarar fartyg med maximalt Östersjödjup och har skapat möjlighet för en omställning till godstransporter via sjöfart så att stora delar av lastbilstrafiken från Göteborg till Stockholm kan minska.

Norvik spelar därmed inte bara en central roll för godstrafiken i Nynäshamns kommun som samrådshandlingen anger. Hamnen har en nationell roll i att minska utsläppen av koldioxid och förbättra trafiksäkerheten genom det minskade transportbehovet på väg. Idag trafikeras Norvik av 160 000 lastbilar per år, motsvarande cirka 440 lastbilar per dygn. Fullt utbyggd kommer hamnen dock att hantera dubbelt så mycket lastbilstrafik, nämligen 350 000 lastbilar per år eller cirka 960 stycken per dygn. Samtliga dessa är tänkta att trafikera den aktuella pilotsträckan på väg 73 för att nå sina målpunkter.

Teknikval

Trafikverket har utrett tre olika tekniker för elvägen. Dessa är a) en konduktiv teknik med kontaktledning i luften ovanför fordonen, b) en konduktiv teknik med strömskena förlagd i väggkroppen samt c) en induktiv teknik med matningsenheter i väggkroppen under asfalten. Induktiv teknik innebär magnetisk överföring av energin medan konduktiv teknik malar elen via fysisk kontakt. Samrådshandlingarna visar att alternativ b och c har minst negativ påverkan inom flera områden. Det är också kommunstyrelseförvaltningens

uppfattning att alternativ a har negativ inverkan på bland annat landskapsbilden och riksintresset för kulturmiljö och förordar alternativ b eller c.

Anpassning

Anpassning till den omgivande miljön är också viktigt vid utformning av de teknikbyggnader/matningsstationer som krävs. Det framgår också av samrådshandlingarna att Trafikverket har en sådan ambition, vilket är bra.

Matningsstationerna kan kräva bygglov om dessa utformas som byggnader, vilket definieras i 1 kap. 4 § plan- och bygglagen. Att bygglov krävs betyder inte att bygglov ges och en nära dialog med kommunen är nödvändig.

Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att ingen av matningsstationerna är i konflikt med gällande detaljplaner.

Trafikverket redovisar Haninge kommuns pågående planarbete för Årsta 1:4. I planbeskrivningen redovisas dock de gamla plangränserna vilka är uppdaterade av kommunen och behöver justeras i Trafikverkets redovisning (se bild nedan). Kommunstyrelseförvaltningen tolkar Trafikverkets underlag som att vägplanen inte överlappar det pågående detaljplanarbetet, men en granskning behöver göras av filer i DWG-format för att säkerställa saken, bland annat för den inskränkta vägrätten för trädsäkring.

Uppdaterat planområde för Årsta 1:4

Övrigt

Vägplanens avsnitt 2.3.2 beskriver åtgärdsvalsstudien för väg 73 och deltagande parter. Haninge kommun saknas i den redovisningen, men deltog också i det arbetet.

Albybergs företagspark i anslutning till trafikplats Jordbro på väg 73 bör ingå i de listade logistiknoderna norr om Västerhaninge i avsnitt 3.1.1.